

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Hakkeen käyttöä ei ole syytä rajata

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) esittämä lakiluonnos uhkaa vesittää hallituksen aiheet kotimaisen energian tuotannon lisäämiseksi.

Lakiluonnoksessa metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotuki rajataan puuston järeyden mukaan. Järeälle puulle maksettava metsähakkeen tuki olisi vain puolet muulle puulle maksettavasta tuesta.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että tuki puolituisi päätehakkuissa ja jos kasvatushakkuissa jäljelle jäävän puun keskiläpimitta olisi 1,3 metrin korkeudella vähintään 16 senttimetriä. Tällä hetkellä rajausta järeyden perusteella ei ole.

Rajauksen takana on metsäteollisuuden huoli siitä, että ilman rajausta polttoon menee sellun raaka-aineeksi kelpaavaa ainespuuta. Metsäteollisuuden mukaan teollisuudelle kelpaavalle ainespuulle ei pidä maksaa lainkaan haketukua.

Metsäteollisuuden kanta ei sinänsä yllätä, koska teollisuus on kroonisesti ollut huolissaan puun riittävydestä.

Perusteltua teollisuuden huoli ei kuitenkaan ole, koska puumarkkinat ovat toimineet erittäin hyvin. Metsissä riittää puuta sekä energia-että metsäteollisuudelle. Suomen metsävarat sallivat kestävien hakuiden nostamisen 20 miljoonalla kuutiometrillä vuodessa.

Metsäteollisuus reagoi nyt ongelmaan, jota ei muiden mielestä ole olemassa.

TEM sai määräaikaan mennessä lakiluonnoksesta 38 lausuntoa. Niistä 34:ssä vastustettiin rajausta.

Energiavirasto ja oikeusministeriö eivät ottaneet rajauksen kantaa, ja VWF haluaa kannot pois tuen piiristä. Energiaviraston johtaja Pekka Ripatti ihmettelee rajausta, koska Suomessa on alueita, joilla rajauksen piiriin esitetyllä puulla ei ole käyttöä lainkaan. Vain metsäteollisuus kannatti rajausta. (MT 14.1.)

Rajauksen vastustajat perustelevat kantaansa puun riittävyvden lisäksi muun muassa sillä, että metsähakkeen rajaaminen eri luokkiin merkitsisi tarpeetonta säätelyn ja byrokratian lisääntymistä.

Energiateollisuus ry:n toimitusjohtajan Juha Naukkarisen mukaan esitetty rajaus vähentäisi metsähakkeen käyttöä sähköntuotannossa jopa nykytasosta ja johtaisi kivihiilen käytön lisääntymiseen.

TEM haluaisi rajata metsähakkeen tuen puun järeyden mukaan.

MTK:n mukaan esitetty rajaus johtaisi vakaviin häiriöihin puumarkkinoilla. Rajaus on turha, koska puumarkkinoiden seurantomallin mukaan metsähakkeen sähköntuotantotuki tai muutkaan tuet eivät ole tähänkään saakka vaikuttaneet kuitupuun saatavuuteen eivätkä hintaan. Tukimuutos voidaan kuitenkin tehdä, jos tuilla on todellista vaikutusta metsäteollisuuden raaka-aineen hintaan ja hankintaan.

Pääministeri Alexander Stubbin (kok.) hallitus reivasi syksyllä edellisen hallituksen kivihiiltä suosineen energiapolitiikan uuteen suuntaan. Stubb yllätti eduskunnan marraskuussa ilmoittamalla, että hallitus tulee tekemään ratkaisuja, jotka vahvistavat turpeen ja metsähakkeen kilpailukykyä suhteessa kivihiileen.

Valtiovarainministeri Antti Rinne (sd.) totesi marraskuussa, että hallituksen esitys vähentää kivihiilen käyttöä, parantaa energiaomavaruisuutta ja tuo lisää työpaikkoja Suomeen.

Suunnan muuttaminen oli tervetullut muun muassa ilmastopoliittisesti ja kansantaloudellisesti. Muutoksella on eduskunnan vahva tuki.

Lakiesitys on tarkoitus tuoda eduskuntaan vielä kuluvan kuukauden aikana. Toivottavasti viimeistään eduskunta muuttaa lakiesityksen hallituksen tavoitteita tukevaksi.

Nyt ei ole mitään perusteita, että kotimaista työtä ja uusiutuvan energian käyttöä ryhdyttäisiin rajaamaan.

Metsäteollisuus reagoi ongelmaan, jota ei ole olemassa.

Väkevä luova tuho

Suomi nousee, jos pystymme purkamaan patoja luovan tuhon tieltä. Näin pelkistää Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen tutkimusjohtaja, professori Mika Maliranta uudessa kirjassaan Luovan tuhon tie kilpailukykyyn.

Luova tuho on markkinavetoista talouden uudistumista, jossa heikot yritykset kaatuvat ja uudet nousevat. Se on yrityselämän evoluutiota.

Luova tuho on avoimen markkinatalouden tosiasia. Se ei tunne armoa eikä kansakuntien rajoja. Silti se pitää huomioida kansallisessa politiikassa.

Suomi menestyy, jos suomalaiset yritykset menestyvät luovassa tuhossa. Se edellyttää yhtä asiaa yli muiden: kilpailukykyä.

Tällä hetkellä monen yrityksen kilpailukyky on heikko. Se on viime vuosina heikentynyt, vaikka Suomessa on menestyviäkin firmoja.

Asia on vakava.

Paljon pitää tapahtua yrityksissä itsessään. Pitää parantaa tuottavuutta ja sitä kautta kilpailukykyä.

Tärkeää on myös kansallinen politiikka, jolla luodaan menestymisen edellytyksiä.

Maliranta osoittaa, että hyvinvointivaltio on hyvä ympäristö luovalle tuholle. On osaamista ja turvaa, joka edistää muutosta. Kehitystä tulee se, että myös köyhän talo lapsi voi vaurastua. Kannattaa yrittää.

Hyvää luovan tuhon edistämistä on haistaa markkinat, joilla on kasvua. Biotalous on niistä yksi. Maailma ei selviä, jos painopiste taloudessa ei siirry uusiutuvaan talouteen.

Jotta Suomi voi kasvaa biotalouden suurvalaksi, se vaatii osaamista ja asutusta eri puolilla maata. Jos tästä ei huolehditä, luova tuho keskittää ihmiset ja liiketoiminnan, ja luonnonvaramme jäävät hyödyntämättä.

Päätoimittaja
Lauri Kontro

Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Ihminen on kädellinen, joka lajittelee metsänantimia arkikokemustensa pohjalta.

HANNU MIETTUNEN TURUN SANOMISSA

VIERASYLIÖ

Kestävä ruoka on mahdollisuus

Vuonna 2050 maailman väkiluvun odotetaan nousevan yhdeksään miljardiin. Samanlaisesti ilmastomuutoksen vuoksi osa ruuantuotantoalu-eista muuttuu viljelykelvottomiksi.

Suomessa ruuantuotannon edellytykset voivat kuitenkin parantua, jos hallitsemme sademäärän lisääntymisen ja ja-lostamme uusiin oloihin sovel-tuvia kasvilajeja.

Sekä globaalisti että kansal-lisesti tulee kestävää ruuantuo-tantoa ja -kulutusta lisätä mer-kittävästi nykyisestä. Miten tä-mä tapahtuu?

Kansallisesti keinot ovat pit-kälti samoja kuin globaalisti. Kysymys on maankäytön suun-nittelusta, ruuantuotannon li-säämisestä, resurssien tehok-kaasta käytöstä, ruokavalio-muutoksista ja ruokahävikin vähentämisestä.

Lisää ruokaa nykyisiltä pelloilta
Kokonaisvaltainen maankäytön suunnittelu vähentää pel-lonraivausta. Ruokaa tulee tuottaa pääasiassa olemassa olevalla viljelyalalla. Suomes-akin pellonraivausta voidaan hidastaa, kun tunnistetaan pel-lonraivauksen syiden moni-ulotteisuus.
Ei ole järkevää, että turvepel-toja raivataan lannanlevitys-alaksi. Lannasta voidaan tehdä lannoite kuljetettavaksi vilja-tiloille. Ympäristölainsäädän-

nön vaatimukset tulee sovittaa yhteen ilmasto-, maatalous- ja energiapolitiikoiden sekä mui-den tavoitteiden kanssa.

Myös Suomessa on mahdol-lista lisätä ruuantuotantoa ny-kyisellä pinta-alalla. Tällöin vä-henevät tuotannon litra- ja ki-lokohtaiset päästöt.

Tuotantomäärän lisäyksen tulee tapahtua ekologisesti kes-tävällä tavalla, esimerkiksi li-säämällä pellon tarvitsemaa kalkitusta, ojitusta ja viljely-kiertoa sekä lisäämällä orgaa-nista aineista peltoon. Kun maa-perään lisätään lantaa, olkea tai muuta orgaanista ainesta, pelto voi tuottaa enemmän, so-peutumiskyky vaihteleviin il-masto-olosuhteisiin lisääntyy ja samalla hillitään ilmaston-muutosta.

Maataloudessa monet ilmas-tonmuutoksen hillinnän keinot ovat myös sopeutumisen kei-noja. Orgaanisen aineksen sito-minen maaperään on yksi tär-keimmistä hillinnän ja sopeu-tumisen keinoista globaalisti.

Resursseja tulee käyttää en-tistä tehokkaammin. Lantaa ei voida ajatella enää vain jät-teenä. Lanta on arvokas raaka-aine, josta on hyödynnettävä siihen sitoutunut kemiallinen energia ja ravinteet. Ravinteet on lisättävä siihen peltoon, joka sitä eniten tarvitsee.

Suomen tulisi pyrkiä ruuan-tuotannossa energia- ja ra-vinneeomavaruisuuteen. Maati-loilla on mahdollisuuksia lisätä

Ruuan-tuotannon on oltava myös kannattavaa.

energiatehokkuutta sekä uu-siutuvan energian tuotantoa ja käyttöä. Tämä vähentää tuonti-energian tarvetta ja tuo positi-i-visia vaikutuksia aluetalouteen.

Kulutuksen muutoksilla lisätään hyvinvointia

Ruokavaliomuutosten avulla ruoka riittää useammalle. Li-hankulutuksen vähentäminen on keskeisin keino pienentää ruuankulutuksen kasvihuone-kaasupäästöjä. Lihan osittainen korvaaminen kasvipärisellä proteiinilla parantaa myös kan-santerveyttä.

Uudet kansalliset ravitse-mussuosittukset kehottavat vä-hentämään lihavalmisteiden ja punaisen lihan käyttöä. Vähen-tyvä lihankulutus tulee suun-nata tuotteisiin, jotka on tuo-tettu mahdollisimman kestä-vällä tavalla.

Suomalaisen lihan tuotannon etuna on se, että 85 prosenttia naudanhilasta tuotetaan lypsy-karjarotuisista eläimistä. Täl-löin samasta eläimestä saadaan sekä maitoa että lihaa.

Edullista soijaa karjan re-huksi ei välttämättä enää riitä Eurooppaan, ja tämä lisää suo-malaisten karjatilojen kannat-

tavuusongelmia. Brasiliassa kasvatetusta soijasta jo puolet viedään Kiinaan. Viidessä vuo-dessa vienti Kiinaan on viisiin-kertaistunut.

Kehittyvien maiden lihan-kulutuksen kasvamisella on vaikutuksia myös suomalai-seen ruuantuotantoon. Euroo-pan tulee yhä enemmän tuot-taa oma valkuaisrehunsa ja tä-hän on paljon mahdollisuuksia myös Suomessa. Karjatilojen panosten korkea kotimaisuus-aste on vältti tulevaisuuden ku-luttajamarkkinoilla.

Ruokahävikki on suuri eko-loginen ja taloudellinen rasite. Suomalaiset heittävät henki-löä kohden keskimäärin 20–30 kiloa ruokaa roskiin vuodessa. Ruuasta 40 prosenttia olisi ol-lut vielä syötävää, mutta sitä ei haluttu enää syödä.

Eri puolilla maapalloa ruo-kahävikkiä syntyy eri vaiheis-sa ruokajärjestelmää. Kehitys-maissa ongelmana on se, et-tä ruokaa ei saada tuottajalta markkinoille.

Ruuantuotannon on oltava myös kannattavaa.

Kestävästi tuotetulla suo-malaisella ruualla on globaalit markkinat, kun kuluttajan ym-märrys ja halu kestävään ku-lutukseen lisääntyy. Tämä ei kuitenkaan tapahdu ilman ruo-kapoliittisten ohjauskeinojen vahvistamista. Vahva ja laaja-alainen ruokapolitiikka lisää ta-loudellista, ekologista ja sosiaa-lista hyvinvointia.

Esimerkkinä myös muille
Suomessa on paljon mahdolli-suuksia lisätä kokonaisvaltai-sesti kestävää ruuantuotantoa ja -kulutusta.

Marraskuussa julkistettiin maa- ja metsätalousministeri-ön maatalouden ilmasto-oh-jelma ”Askeleita kohti ilmas-toystävällistä ruokaa”. Toteut-tamalla ohjelmassa esitettyjä 76:tta toimenpidettä lisääm-me kestävää ruuantuotantoa ja -kulutusta kansallisesti, mut-ta toimimme innostavana esi-merkkinä myös muille.

Monet olemassa olevat tek-nologiset ratkaisut voidaan ot-taa käyttöön samalla kun tutki-mus ja yritystoiminta kehittä-vät uusia innovaatioita. Parhai-den käytänteiden jakamista ja sektoreiden yhteistyötä ei voi korostaa liikaa.

Kansainvälinen yhteistyö on välttämättömyys, koska vaikeu-det ja mahdollisuudet ovat pit-kälti samoja globaalisti.

Sillä on suuri merkitys, mi-ten ruoka tuotetaan ja miten si-tä kulutetaan. Tuottamalla ja kuluttamalla kestävästi maape-rä voi hyvin myös ensi vuosias-dalla, ruokaa riittää useammal-le ihmiselle ja kansanterveys paranee.

HANNA MATTILA

Kirjoittaja on ruoka-, ilmasto- ja energiapolitiikan asiantuntija maa- ja metsätalousministeriön ruokaosastolla.

Avanto vetää puoleensa

Tänä vuonna 50 vuotta täyttävän avantouintiseuran Vaasan Pingviinit ry:n avannolla riittää vilskettä. Kuvanottohetkellä lämpömittari näytti 10 astetta pakkasta, mutta merivesi oli puoli astetta plussan puolella.

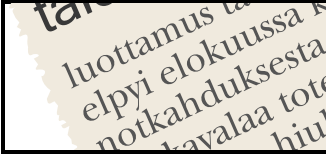
Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimi-tukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

PÄIVÄN KUVA

MATTI HIETALA

LEHTIKATSAUS

Isoveli tarvitsee pelisäännöt

Hämeen Sanomien mukaan Suomikin tarvitsee verkkotie-dustelua.
”Jos muut valtiot jo valvovat verkossa, ei Suomikaan voi nuk-kua viatonta ruususenunta. Jos et ole verkossa hereillä, olet ul-kona kaikesta.”

Rajanvedosta tulee alkavas-sa lainsäädäntötyössä erittäin vaikeaa. Edelleenkin on suhtau-duttava hyvin pidettyvästi verk-kovalvonnan ulottamiseen ta-vallisten suomalaisten viestili-i-kenteeseen.

Kansalaisten perusoikeuksi-en kunnioittaminen on avoimen yhteiskunnan edellytys. Jos ja kun suomalainen isoveli valvoo, sillä on oltava tiukat ja yksiselit-teiset pelisäännöt.”

”Laajaa ja avointa keskuste-lua verkkovalvonnasta tarvi-taan liikenneministeriön vaati-

malla tavalla. Piruja ei kuiten-kaan pidä ensimmäiseksi maa-lata seinille.

Terroristilla ei pidä olla tieto-suojaa tai viestintäsalaisuutta, mutta tavallisella kansalaisella ja muun muassa yrityksillä sitä vastoin pitää olla.”

MTK:lla selkeä lista päättäjille

Karjalainen pitää hyvänä, että asiantuntijat ja järjestöt listaavat ohjeita tulevalle hal-litukselle. MTK:n ehdotukset ovat lehden mielestä selkeitä. ”Maaseuturyhtäjäiden äänitor-vi MTK ehdottaa selkeitä, myö-hemmin mitattavissa olevia toi-mia: Suomen biotalouteen luo-daan 100 000 uutta työpaikkaa. Pienten yritysten työllistämis-kynnystä on madallettava. Sue-mesta tehdään energiaomava-rainen vuoteen 2040 mennes-sä. Kivihiilen käyttö lopetetaan vuoteen 2025 mennessä.

MTK:n mukaan ranta-aluei-den kaavoituspakosta on luo-vuttava. Maaseudulle rakenta-mista on helpotettava. Alem-man tieverkon kunnostusrahat on kolminkertaistettava. Pos-

tia on jaettava koko maassa vähintään viitenä päivänä vii-kossa.”

Kipeät päätökset tehtävä pian

Ilta-lehti pelkää, että talouden arviointineuvoston raporttia tulkitaan niin, että kipeitä menoleikkauksia voisi lykätä.

”Asetelma tuo mieleen halli-tusneuvottelut 2011, jolloin ka-sattiin tuulentupia kasvutoivei-denaraan.”
”Tarkemmin lukemalla arvioin-tineuvostolla on sama yleisku-va kuin Liikassella ja Sailaksel-la. ”Talouden tilanne on synkkä” ja julkisen talouden saneeraus välttämätöntä. Professorit eivät menikaan tuntene tarpeeksi poliittista psykologiaa. On help-po lykätä ikäviä päätöksiä – ja nousuun päästyä alkaa huuto-kauppa ”jakovarasta”.

Leikkauksia voi jaksottaa ja muun muassa väylästäön järke-vään parantamiseen voi ottaa luottoakin - tarkoituksenmukai-sesta tutkimuksesta puhumatta. Syönmävelkaan ei sen sijaan ole varaa - ja ikävistä asioista on päätettävä heti sitovasti.”